

DE CENTRALE RAAD VAN BEROEP

(mrs. Van der Veen, Hoogendijk-Deutsch, Verduin)
Uitspraak in het geding tussen M.L.G. H., te A., eiseres, en het bestuur
der Sociale Verzekeringsbank, gedaagde

I. Ontstaan en loop van het geding

Bij beslissing van 7 april 1983 heeft gedaagde aan eiseres kennis gegeven van een te haren aanzien genomen beslissing ter zake van de uitvoering van de Algemene Weduwen- en Wezenwet (AWW). Deze beslissing is in afschrift aan deze uitspraak gehecht.

De Raad van Beroep te Amsterdam heeft bij uitspraak d.d. 27 maart 1984 het tegen deze uitspraak ingestelde beroep ongegrond verklaard. Van deze uitspraak is eiseres bij gemachtigde Mr. P.M.J. L.-A., advocaat en procureur te U., bij de Raad in hoger beroep gekomen. In het beroepschrift zijn de gronden voor het hoger beroep uiteengezet. Aan de Raad is verzocht de aangevallen uitspraak en de bestreden beslissing te vernietigen en te bepalen dat aan eiseres een uitkering ingevolge de AWW toekomt. Gedaagde heeft onder dagtekening 14 november 1984 van contra-memorie gediend.

Het geding is behandeld ter terechtzitting van de Raad van 8 maart 1985. Eiseres is daar verschenen bij haar gemachtigde, Mr. P.M.J. L.-A. voornoemd, en namens gedaagde is verschenen Mr. M.W.C. F., werkzaam bij de Sociale Verzekeringsbank.

II. Motivering

Eiseres heeft haar echtgenoot van het leven beroofd. De arrondissementsrechtbank te Utrecht heeft bij vonnis van 12 juni 1981, rol nr.1430/81 bewezen verklaard, dat deze levensberoving opzettelijk (en met voorbedachten rade) heeft plaatsgevonden. Dit vonnis heeft kracht van gewijsde verkregen.

Artikel 14, eerste lid, aanhef en onder d, van de AWW bepaalt - voor zover hier van belang - dat een weduwe wier echtgenoot door haar opzettelijk van het leven is beroofd, geen recht heeft op weduwenpensioen ingevolge die wet. In dit geding gaat het om de vraag of gedaagde bij de bestreden beslissing terecht op het verzoek van eiseres om weduwenpensioen afwijzend heeft beslist.

Gelet op de hiervoor vermelde feiten beantwoordt de Raad deze vraag, evenals de eerste rechter, en op grond van dezelfde overwegingen als deze, bevestigend.

Eiseres heeft daartegen als grief naar voren doen brengen dat zij weliswaar haar echtgenoot (en kind) opzettelijk van het leven heeft beroofd, doch dat dit haar niet kan worden verweten omdat zij heeft gehandeld in een vlaag van waanzin.

Ter ondersteuning voor deze stelling heeft zij aangevoerd dat zij, met toepassing van artikel 37 van het Wetboek van Strafrecht door de strafrechter

is ontslagen van alle rechtsvervolging omdat zij ten tijde van het plegen van voornoemde handelingen lijdende was aan een zodanige ziekelijke storing van haar geestvermogen, dat dit handelen haar niet kon worden toegerekend, en zij deswege niet strafbaar werd geacht.

Zij heeft gesteld dat zij zich in verband met deze omstandigheid van de gevolgen van haar handelen niet bewust is geweest, en zij heeft zich beroepen op een passage in de memorie van toelichting op het ontwerp-AWW, waarin tot uitdrukking is gebracht dat de bedoeling van voornoemd artikelonderdeel deze is, dat weduwenpensioen wordt ontzegd aan een weduwe die "op enigerlei wijze welbewust de hand heeft gehad" in het overlijden van haar echtgenoot.

Gedaagde heeft hieromtrent onder meer het volgende opgemerkt: "Noch de tekst, noch de wetsgeschiedenis van de AWW geven enig aanknopingspunt voor de uitleg van het begrip opzettelijk in artikel 14 lid 1 onder d voor een geval als het onderhavige.

De term welbewust is hier bedoeld als een parafraze van het begrip opzettelijk, en geeft verder geen enkel uitsluitel over de vraag of daaronder ook situaties vallen waarin de levensberoving niet aan de weduwe kan worden toegerekend. Naar onze mening, die uiteen werd gezet in de contramemorie d.d. 4 november 1983, en waarmee de Raad van Beroep zich kon verenigen, dient de uitdrukking "opzettelijk van het leven is beroofd" in artikel 14, lid 1, onder d AWW worden opgevat als een verwijzing naar de misdrijven omschreven in de artikelen 287 tot en met 293 van het Wetboek van Strafrecht. Het gaat hier immers om een typisch strafrechtelijke uitdrukking; ten tijde van de totstandkoming van de AWW bestond binnen het strafrechtelijke systeem al een duidelijk uitgewerkt begrip "opzettelijk van het leven beroven". De AWW zelf daarentegen noch enige andere wettelijke regeling op het gebied van de sociale verzekering biedt enige houvast voor het uitwerken van een eigen, van het strafrecht afwijkend begrip "opzettelijk van het leven beroven".
Hiermee kan de Raad zich geheel verenigen.

III. Beslissing

De Centrale Raad van Beroep,

Recht doende in naam der Koningin!

Bevestigt de aangevallen uitspraak.